

III

(Förberedande akter)

REGIONKOMMITTÉN

INTERACTIO – PÅ DISTANS – ReK:s 142:a PLENARSESSION, 3.2.2021–5.2.2021

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Det åttonde miljöhandlingsprogrammet

(2021/C 106/09)

Huvudföredragande:	Dimitrios KARNAVOS (EL–EPP), borgmästare, Kallithea
Referensdokument:	Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2030, Bryssel den 14.10.2020 COM(2020) 652 final, 2020/0300 (COD)

I. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Skäl 9

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör påskynda övergången till en regenerativ ekonomi som ger tillbaka mer till planeten än vad den tar. En regenerativ tillväxtmodell erkänner att välfärden och välbståndet i våra samhällen är beroende av ett stabilt klimat, en sund miljö och välmående ekosystem, som ger våra ekonomier ett säkert manöverutrymme. I takt med att den globala befolkningen och efterfrågan på naturresurser fortsätter att växa bör den ekonomiska aktiviteten utvecklas på ett sätt som inte skadar, utan tvärtom vänder klimatförändringarna och miljöförstöringen, minimerar föroreningarna och leder till att naturkapitalet bevaras och berikas, och därigenom säkerställer en riklig mängd av förnybara och icke-förnybara resurser. Genom kontinuerlig innovation, anpassning till nya utmaningar och gemensamt skapande stärker den regenerativa ekonomin motståndskraften och skyddar nuvarande och framtida generationers välbefinnande.	Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör påskynda övergången till en ekonomi som ger tillbaka mer till planeten än vad den tar. En hållbar tillväxtmodell erkänner att välfärden och välbståndet i våra samhällen är beroende av ett stabilt klimat, en sund miljö och välmående ekosystem, som ger våra ekonomier ett säkert manöverutrymme. I takt med att den globala befolkningen och efterfrågan på naturresurser fortsätter att växa bör den ekonomiska aktiviteten utvecklas på ett hållbart sätt som inte skadar, utan tvärtom vänder klimatförändringarna och miljöförstöringen med begränsande åtgärder eller kompensationsåtgärder och avgiftsfinansierade förmåner för den lokala miljön och lokalsamhällena, innebär att inverkan på miljön ständigt följs, minimerar föroreningarna och leder till att naturkapitalet bevaras och berikas, och därigenom säkerställer en riklig mängd av förnybara och icke-förnybara resurser. Genom kontinuerlig innovation, anpassning till nya utmaningar och gemensamt skapande stärker den hållbara ekonomin motståndskraften och skyddar nuvarande och framtida generationers välbefinnande.

Motivering

- i) Den ekonomiska verksamheten bör vara hållbar och fortsätta att växa och säkerställa miljöskydd och hållbar tillväxt i den lokala miljön och lokalsamhällena, med särskilda åtgärder och en övervakningsmekanism eller övervakningsverktyg, såsom miljöförvaltningsplaner och sociala förvaltningsplaner. ii) Begreppet "regenerativ ekonomi" riskerar att ge vid handen att naturen och vår miljö lätt kan återskapas. Som ett alternativ föreslås termen "hållbar tillväxtmodell".

Ändringsrekommendation 2

Artikel 2.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Det åttonde miljöhandlingsprogrammet har det långsiktiga prioriterade målet för 2050 att medborgarna ska leva gott inom planetens gränser i en regenerativ ekonomi där inget slösas bort, inga nettoutsläpp av växthusgaser produceras och ekonomisk tillväxt frikopplas från resursanvändning och miljöförstöring. En sund miljö är grunden för medborgarnas välbefinnande och säkerställer att den biologiska mångfalden blomstrar och naturkapitalet skyddas, återställs och värdesätts på sätt som ökar motståndskraften mot klimatförändringar och andra miljörisker. Unionen anger takten när det gäller att säkerställa välbefinnandet för nuvarande och kommande generationer globalt.	Det åttonde miljöhandlingsprogrammet har det långsiktiga prioriterade målet för 2050 att medborgarna och deras lokalsamhällen ska leva gott inom planetens gränser i en hållbar ekonomi där inget slösas bort, inga nettoutsläpp av växthusgaser produceras och ekonomisk tillväxt frikopplas från resursanvändning och miljöförstöring. En sund miljö är grunden för medborgarnas välbefinnande och hälsa, innebär att ekosystemtjänsterna förbättras och säkerställer att den biologiska mångfalden blomstrar och naturkapitalet skyddas, återställs och värdesätts på sätt som ökar motståndskraften mot klimatförändringar och andra miljörisker. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet syftar till att stärka kopplingen mellan miljöpolitik och hälsa. En hälsosam livsstil måste ligga till grund för all EU-politik som främjar människors hälsa, en frisk planet, en sund ekonomi och ett sunt samhälle med möjligheter för alla. Unionen anger takten när det gäller att säkerställa välbefinnandet för nuvarande och kommande generationer globalt.

Motivering

- i) Många miljöpolitiska åtgärder hanteras inte bara av enskilda medborgare utan även av lokalsamhällena. ii) Med tanke på den situation som uppstått till följd av covid-19-pandemin bör hälsoaspekten lyftas fram ytterligare. Kopplingen mellan hälsa och miljö bör också framhållas med tanke på dess grundläggande betydelse. De lokala och regionala myndigheterna kan i sina samhällen se miljöpolitikens inverkan på hälsa och välbefinnande. iii) Begreppet ekosystemtjänster är också kopplat till en hälsosam miljö.

Ändringsrekommendation 3

Artikel 2.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Det åttonde miljöhandlingsprogrammet har följande sex tematiska prioriterade mål:	Det åttonde miljöhandlingsprogrammet har följande sex tematiska prioriterade mål:
a) Oåterkalleligt och gradvis minska växthusgasutsläppen och förbättrade upptag genom naturliga och andra sänkor i unionen för att uppnå 2030 års mål för minskning av växthusgasutsläppen och uppnå klimatneutralitet senast 2050 i enlighet med förordning (EU) .../...32.	a) Oåterkalleligt och gradvis minska växthusgasutsläppen och förbättrade upptag genom naturliga och andra sänkor eller gröna investeringar som bidrar till att minska koldioxidutsläppen på unionsnivå samt nationell, regional och lokal nivå för att uppnå 2030 års mål för minskning av växthusgasutsläppen och uppnå klimatneutralitet senast 2050 i enlighet med förordning (EU) .../...32.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
b) Göra fortsatta framsteg när det gäller att förbättra anpassningsförmågan, bygga upp motståndskraften och minska sårbarheten för klimatförändringar. c) Göra framsteg mot en regenerativ tillväxtmodell som ger tillbaka mer till planeten än den tar ifrån den, frikopplar ekonomisk tillväxt från resursanvändning och miljöförsörjning och påskyndar övergången till en cirkulär ekonomi. d) Eftersträva en nollföroreningsstrategi för en giftfri miljö, inbegripet för luft, vatten och mark samt skydd för medborgarnas hälsa och välbefinnande mot miljörelaterade risker och konsekvenser. e) Skydda, bevara och återställa den biologiska mångfalden och stärka naturkapitalet, särskilt luft, vatten, mark och skog, sötvatten, våtmarker och marina ekosystem. f) Främja miljömässig hållbarhet och minska viktiga miljö- och klimatpåfrestningar i samband med produktion och konsumtion, särskilt på områdena energi, industriell utveckling, byggnader och infrastruktur, rörlighet och livsmedelssystem.	b) Ett ständigt behov av framsteg, särskilt i utsatta regioner och lokala områden, när det gäller att förbättra anpassningsförmågan, bygga upp motståndskraften och minska sårbarheten för klimatförändringar. c) Göra framsteg mot en hållbar tillväxtmodell som ger tillbaka mer till planeten än den tar ifrån den, frikopplar ekonomisk tillväxt från resursanvändning och miljöförsörjning och påskyndar övergången till en cirkulär ekonomi. d) Eftersträva en nollföroreningsstrategi för en giftfri miljö, inbegripet för luft, vatten och mark samt skydd för medborgarnas hälsa och välbefinnande mot miljörelaterade risker och konsekvenser. e) Skydda, bevara och återställa den biologiska mångfalden samt ekosystemtjänster i och utanför skyddade områden, och stärka naturkapitalet, särskilt luft, vatten, mark och skog, sötvatten, våtmarker och marina ekosystem. f) Främja miljömässig hållbarhet och minska viktiga miljö- och klimatpåfrestningar i samband med produktion och konsumtion, genom att använda verktyg som t.ex. miljökonsekvensbedömningar och lämpliga bedömningar och genom att utveckla metoder och instrument för övergripande kontinuerlig övervakning av konsekvenser och kontinuerlig förbättring av miljöprestandan, särskilt på områdena energi, industriell utveckling, byggnader och infrastruktur, rörlighet och livsmedelssystem.

Motivering

- i) Minskningen av utsläppen till luften kan uppnås inte bara genom naturliga sänkor och andra sänkor, utan även genom gröna och hållbara investeringar. ii) Ökningen av anpassningsförmågan och uppbyggandet av motståndskraften mot klimatförändringar berör mer sårbara områden, såsom kustområden osv. Därför kan det sägas att det främst är en regional och lokal fråga. iii) Miljötillståndsförfarandet måste tillämpas på de flesta av de områden (t.ex. energi, industri, infrastruktur osv.) som nämns i led f. Detta förfarande kan i viss mån säkerställa att de byggs upp och drivs på ett hållbart sätt. Det är därför mycket viktigt att ha en mekanism för permanent övervakning och kontinuerlig förbättring av deras miljöprestanda.

Ändringsrekommendation 4

Artikel 3.1 b

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. För att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet krävs att man vidtar följande åtgärder: a) b) Stärker den integrerade strategin för utarbetande och genomförande av politiken, särskilt genom att — integrera de prioriterade mål som anges i artikel 2 i alla relevanta strategier, lagstiftningsinitiativ och andra initiativ, program, investeringar och projekt på unionsnivå samt nationell, regional och lokal nivå så att dessa och deras genomförande inte skadar något av de prioriterade mål som anges i artikel 2, — maximera fördelarna med att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU och 2001/42/EG,	1. För att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet krävs att man vidtar följande åtgärder: a) b) Stärker den integrerade strategin för utarbetande och genomförande av politiken, särskilt genom att — integrera de prioriterade mål som anges i artikel 2 i alla relevanta strategier, lagstiftningsinitiativ och andra initiativ, program, investeringar och projekt på unionsnivå samt nationell, regional och lokal nivå så att dessa och deras genomförande inte skadar något av de prioriterade mål som anges i artikel 2, — utveckla metoder och genomföra åtgärder som stöder lokala och regionala myndigheter i genomförandet av deras mål, — stärka samarbetet mellan Europeiska kommissionen och Regionkommittén inom ramen för den tekniska plattformen för miljösamarbete och undersöka hur dialogen och informationsutbytet kan förbättras, — maximera fördelarna med att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU och 2001/42/EG,

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
— ägna särskild uppmärksamhet åt synergier och potentiella kompromisser mellan ekonomiska, miljömässiga och sociala mål för att säkerställa att medborgarnas behov av livsmedel, bostäder och rörlighet tillgodoses på ett hållbart sätt som inte lämnar någon på efterkälken, och — regelbundet utvärdera befintlig politik och utarbeta konsekvensbedömningar för nya initiativ som bygger på omfattande samråd enligt förfaranden som är ansvarsfulla, inkluderande, informerade och enkla att genomföra och som tar vederbörlig hänsyn till förväntade effekter på miljö och klimat.	— ägna särskild uppmärksamhet åt synergier och potentiella kompromisser mellan ekonomiska, miljömässiga och sociala mål för att säkerställa att medborgarnas behov av livsmedel, bostäder och rörlighet tillgodoses på ett hållbart sätt som inte lämnar någon på efterkälken, — säkerställa att uppnåendet av det långsiktiga prioriterade mål för 2050 som föreskrivs i artikel 2.1 inte medför högre skatter, högre energipriser och/eller större regelbörda för europeiska konsumenter och företag, — regelbundet utvärdera befintlig politik och utarbeta konsekvensbedömningar för nya initiativ som bygger på omfattande samråd enligt förfaranden som är ansvarsfulla, inkluderande, informerade och enkla att genomföra och som tar vederbörlig hänsyn till förväntade effekter på miljö och klimat, och — främja kommunikationsverksamhet på EU-nivå samt nationell, regional och lokal nivå för att öka medvetenheten, särskilt bland ungdomar, om vikten av och fördelarna med ett korrekt genomförande av miljöpolitiken samt om dess mervärde för medborgarna, företagen och planeten, i syfte att öka känslan av egenansvar och alla berörda parter deltagande i genomförandeinsatserna.

Motivering

- i) Den tekniska plattformen för miljösamarbete inrättades 2012 och inkluderades därefter i det sjunde miljöhandlingsprogrammet. Som framgår av plattformens webbplats innebär dess inbegripande i det sjunde miljöhandlingsprogrammet att den ges en sund och långsiktig grund. Med tanke på de positiva erfarenheterna av samarbetet skulle ett inbegripande i det 8:e miljöhandlingsprogrammet vara ett naturligt steg som skulle säkerställa fortsatt stöd för detta forum. ii) Kommunikationen behöver förbättras ytterligare och de lokala och regionala myndigheterna kan spela en viktig roll i detta sammanhang.

Ändringsrekommendation 5

Artikel 3.1 d

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Mobiliserar hållbara investeringar från offentliga och privata källor, inbegripet medel och instrument som är tillgängliga inom ramen för unionens budget, via Europeiska investeringsbanken och på nationell nivå.	Mobiliserar hållbara investeringar från offentliga och privata källor, inbegripet medel och instrument som är tillgängliga inom ramen för unionens budget, via Europeiska investeringsbanken och på nationell nivå, för att säkerställa rätt synergier, samtidigt som man ser till att tillräckliga investeringar kan göras på den nivå där de bäst behövs och kan används mest effektivt, så att lokala och regionala samhällen har tillräckliga resurser för genomförandet på fältet.

Motivering

I många fall genomförs miljöpolitiken med omfattande deltagande av lokala och regionala myndigheter. Det är viktigt att se till att de lokala och regionala samhällena har tillgång till tillräckliga resurser. Även när de nationella myndigheterna har ansvaret för att genomföra politiken hanteras ofta politikens direkta och indirekta effekter på fältet på lokal och regional nivå.

Ändringsrekommendation 6

Artikel 3.1 e

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Fasar ut miljöskadliga subventioner på unionsnivå och nationell nivå och på bästa sätt använder marknadsbaserade instrument och gröna budgetverktyg, inbegripet sådana som krävs för att säkerställa en socialt rättvis övergång, och stöder företag och andra intressenter i utvecklingen av standardiserad praxis för redovisning av naturkapital.	Fasar ut miljöskadliga subventioner på unionsnivå och nationell nivå och på bästa sätt använder marknadsbaserade instrument och gröna budgetverktyg och stöder företag och andra intressenter i utvecklingen av standardiserad praxis för redovisning av naturkapital samttidigt som en socialt rättvis övergång för alla regioner, städer och kommuner säkerställs.

Motivering

En socialt rättvis övergång bör tillämpas på alla instrument, inte bara de gröna budgetverktygen, och gälla alla regioner, städer och kommuner i EU.

Ändringsrekommendation 7

Artikel 3.1 f

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Ser till att miljöpolitiken och miljöåtgärderna bygger på bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap och stärker miljö-kunskapsbasen och dess spridning, bland annat genom forskning, innovation, främjande av grön kompetens och ytterligare uppbyggnad av miljö- och ekosystemredovisning,	Ser till att miljöpolitiken och miljöåtgärderna, på unionsnivå samt nationell, regional och lokal nivå, bygger på bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap och stärker miljö-kunskapsbasen och dess spridning, bland annat genom forskning, innovation, främjande av grön kompetens och ytterligare uppbyggnad av miljö- och ekosystemredovisning, samt främjar en löpande förbättring av den vetenskapliga kunskapen utifrån indikatorer som även är jämförbara på regional nivå, för ett välgrundat beslutsfattande.

Motivering

Den föreslagna ändringen belyser den kritiska roll som alla nivåer spelar och syftar till att stärka kapaciteten att bedöma framstegen mot de övergripande målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet på alla nivåer, inbegripet indikatorer på regional nivå.

Ändringsrekommendation 8

Artikel 3.1 – lägg till ett nytt led h efter led g

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
—	<i>h) Säkerställer fullt deltagande av och samarbete med lokala och regionala myndigheter inom alla aspekter av miljöpolitiskt beslutsfattande genom en strategi för samarbete och flernivåstyre.</i>

Motivering

Den föreslagna ändringen förväntas bidra till att stärka utarbetandet och genomförandet av politiken.

Ändringsrekommendation 9

Artikel 3.1 – lägg till ett nytt led j efter led i

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
—	<i>j) Främjar fördelarna med det åttonde miljöhandlingsprogrammet på lokal och regional nivå som en väsentlig del av ett ändamålsenligt och effektivt genomförande av EU:s miljöpolitik, i enlighet med granskningen av genomförandet av miljöpolitiken.</i>

Motivering

Det är viktigt att kommunicera och främja fördelarna med det åttonde miljöhandlingsprogrammet för att öka genomförandegraden vad gäller miljöpolitiken.

Ändringsrekommendation 10

Artikel 3.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
För att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet måste man mobilisera ett brett stöd som involverar medborgare, arbetsmarknadens parter och andra berörda parter, och uppmuntra till samarbete i utvecklingen och genomförandet av strategier, politik eller lagstiftning som rör det åttonde miljöhandlingsprogrammet bland nationella, regionala och lokala myndigheter i stads- och landsbygdsområden.	För att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet måste man mobilisera ett brett stöd som involverar medborgare, arbetsmarknadens parter och andra berörda parter, och uppmuntra till samarbete i utvecklingen och genomförandet av strategier, politik eller lagstiftning som rör det åttonde miljöhandlingsprogrammet bland nationella, regionala och lokala myndigheter. EU kommer att främja en heltäckande platsbaserad och områdesorienterad strategi där hänsyn tas till de särskilda utmaningarna och styrkorna i alla typer av samhällen, t. ex. stads- och landsbygdsområden, men även kust-, bergs-, ö- och skärgårdsområden samt de yttersta randområdena. I denna strategi kommer man att beakta samspelet mellan samhällen och deras omgivningar, särskilt områdena i städernas utkanter.

Motivering

Det finns många typer av lokala och regionala myndigheter i EU, var och en med sina egna utmaningar och styrkor. Miljöpolitiken har ofta en stark territoriell komponent som måste anpassas till den specifika situationen på fältet. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet är främst inriktat på den urbana dimensionen. I förslaget till ett åttonde miljöhandlingsprogram nämns endast stads- och landsbygdsområden. Den stora mångfalden av samhällen i EU måste stå i centrum för ett effektivt genomförande av EU:s miljöpolitik.

Ändringsrekommendation 11

Artikel 4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Kommissionen ska med stöd av Europeiska miljöbyrån och Europeiska kemikaliemyndigheten regelbundet bedöma och rapportera om unionens och medlemsstaternas framsteg när det gäller att uppnå de prioriterade mål som fastställs i artikel 2, med hänsyn tagen till de nödvändiga villkor som föreskrivs i artikel 3.	1. Kommissionen ska med stöd av Europeiska miljöbyrån och Europeiska kemikaliemyndigheten regelbundet bedöma och rapportera om unionens och medlemsstaternas framsteg när det gäller att uppnå de prioriterade mål som fastställs i artikel 2, med hänsyn tagen till de nödvändiga villkor som föreskrivs i artikel 3.
2. Den bedömning som avses i punkt 1 ska återspegla den senaste utvecklingen när det gäller tillgången till och relevansen hos data och indikatorer, på grundval av uppgifter som finns tillgängliga i medlemsstaterna och på unionsnivå, särskilt de som hanteras av Europeiska miljöbyrån och det europeiska statistiksystemet. Bedömningen ska inte påverka befintliga ramar och åtgärder för övervakning, rapportering och styrning som omfattar miljö- och klimatpolitik.	2. Den bedömning som avses i punkt 1 ska återspegla den senaste utvecklingen när det gäller tillgången till och relevansen hos data och indikatorer, på grundval av uppgifter som finns tillgängliga i medlemsstaterna och på unionsnivå, särskilt de som hanteras av Europeiska miljöbyrån och det europeiska statistiksystemet. Bedömningen ska inte påverka befintliga ramar och åtgärder för övervakning, rapportering och styrning som omfattar miljö- och klimatpolitik.
3. Europeiska miljöbyrån och Europeiska kemikaliemyndigheten ska stödja kommissionen i arbetet med att förbättra tillgången till och relevansen hos data och kunskap, särskilt genom att göra följande:	3. Europeiska miljöbyrån och Europeiska kemikaliemyndigheten ska stödja kommissionen i arbetet med att förbättra tillgången till och relevansen hos data och kunskap, särskilt genom att göra följande:
a) Samla in, behandla och rapportera bevis och data med moderna digitala verktyg.	a) Samla in, behandla och rapportera bevis och data med moderna digitala verktyg.
b) Arbeta för att täppa till de relevanta luckorna i övervakningsdata.	b) Arbeta för att täppa till de relevanta luckorna i övervakningsdata.
c) Tillhandahålla politiskt relevanta och systemrelaterade analyser och bidra till genomförandet av politiska mål på unionsnivå och nationell nivå.	c) Tillhandahålla politiskt relevanta och systemrelaterade analyser och bidra till genomförandet av politiska mål på unionsnivå och nationell, regional och lokal nivå.
d) Integrera data om miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser och fullt ut utnyttja andra tillgängliga data, exempelvis sådana som tillhandahålls av Copernicus.	d) Integrera data om miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser och fullt ut utnyttja andra tillgängliga data, exempelvis sådana som tillhandahålls av Copernicus.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
e) Ytterligare förbättra tillgången till data via unionsprogram. f) Säkerställa transparens och ansvarsutkrävande. g) Hjälpa civilsamhället, offentliga myndigheter, medborgare, arbetsmarknadens parter och den privata sektorn att identifiera klimat- och miljörisker och vidta åtgärder för att förebygga, begränsa och anpassa sig till dessa, samt främja deras engagemang för att överbrygga kunskapsluckor. 4. Kommissionen ska regelbundet granska data- och kunskapsbehoven på unionsnivå och nationell nivå, inbegripet Europeiska miljöbyråns och Europeiska kemikaliemyndighetens kapacitet att utföra de uppgifter som avses i punkt 3.	e) Ytterligare förbättra tillgången till data via unionsprogram. f) Förbättra tillgängligheten och interoperabiliteten när det gäller data på lokal och regional nivå. g) Säkerställa transparens och ansvarsutkrävande. h) Hjälpa civilsamhället, offentliga myndigheter på nationell, regional och lokal nivå, medborgare, arbetsmarknadens parter och den privata sektorn att identifiera klimat- och miljörisker och vidta åtgärder för att förebygga, begränsa och anpassa sig till dessa, samt främja deras engagemang för att överbrygga kunskapsluckor. i) Främja positiva miljömässiga kopplingar mellan stadsområden, stadsnära områden och landsbygdsområden, i linje med mål 11 för hållbar utveckling: "Hållbara städer och samhällen". 4. Kommissionen ska regelbundet granska data- och kunskapsbehoven på unionsnivå och nationell nivå, och vid behov på regional och lokal nivå, inbegripet Europeiska miljöbyråns och Europeiska kemikaliemyndighetens kapacitet att utföra de uppgifter som avses i punkt 3.

Motivering

De lokala och regionala myndigheterna har en viktig roll i genomförandet av miljöpolitiken på fältet. Vid inrättandet av den nya övervakningsramen bör man ta hänsyn till dessa nivåer och även tillhandahålla data i syfte att stödja genomförandet i lokala och regionala samhällen.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. ReK välkomnar det åttonde miljöhandlingsprogrammet, i vilket en strategi fastställs för miljö- och klimatpolitiken fram till 2030 och en långsiktig vision för 2050 bibehålls när det gäller att leva gott inom planetens gränser med fokus på bättre genomförande och övervakning.

2. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör på ett kraftfullt sätt komplettera den europeiska gröna given och stödja EU:s gröna återhämtning genom sin långsiktiga inriktning och sina prioriterade miljömål.

3. Det faktum att det åttonde miljöhandlingsprogrammet i motsats till föregångarna inte innehåller några åtgärder får inte skapa prejudikat för framtida miljöhandlingsprogram. Vi betonar att den gröna given bara innehåller åtgärder fram till 2024 för de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet, som löper fram till 2030. Kommittén efterlyser därför ett klagörande i det åttonde miljöhandlingsprogrammet kring hur nya åtgärder för att nå de prioriterade målen ska fastställas i samband med halvtidsöversynen.

4. Kommittén välkomnar att ett mer ändamålsenligt och effektivt genomförande fastställs som en huvudprioritering i det åttonde miljöhandlingsprogrammet, och efterlyser därför lämpliga instrument och resurser samt innovativa strategier som gör det möjligt för lokala och regionala myndigheter att tillhandahålla skräddarsydda lösningar för att förbättra genomförandet av miljöpolitiken i praktiken.

5. Kommittén betonar att problemen med genomförandet inte kan lösas enbart genom mer lagstiftning. Stödmekanismer, nya strategier och innovation krävs också för att uppnå målvärdena och målstandarderna.

6. ReK betonar den positiva roll som den tekniska plattformen för miljösamarbete mellan kommissionen och Europeiska regionkommittén har och att dess införande i det sjunde miljöhandlingsprogrammet gav den en stabil långsiktig grund. Kommittén vill att det åttonde miljöhandlingsprogrammet ytterligare ska stärka den tekniska plattform för miljösamarbete som inrättades av ENVE-utskottet och generaldirektoratet för miljö för att främja en dialog, och samla in information om lokala och regionala utmaningar samt lösningar i samband med tillämpningen av EU:s miljölagstiftning.

7. Vi efterlyser en förstärkning av miljökunskapsbasen, att man utnyttjar potentialen hos digital teknik och datateknik och ökar användningen av naturbaserade lösningar och social innovation för att förbättra genomförandet.

8. Den traditionella sektorsinriktade miljöpolitiken är i många fall ineffektiv, och därför bör det åttonde miljöhandlingsprogrammet för att stärka miljöpolitiken innehålla en integrerad strategi, ta itu med de mångfasetterade miljöutmaningarna, skapa synergier och undvika bristande överensstämmelse mellan

a) ambitionsnivån, tidsfristerna samt förfarandena och verktygen för genomförandet av olika miljö-, energi- och klimatpolitiska åtgärder, samt

b) ambitionsnivån och tidsfristerna för gränsvärdena i EU:s miljölagstiftning och i politik som angriper problemen vid källan.

9. ReK framhåller den bristande överensstämmelsen mellan antagandet av det åttonde miljöhandlingsprogrammet och den fleråriga budgetramen för 2021–2027 och uppberor att beslutsförfarandet för framtida miljöhandlingsprogram bör anpassas till tidsramen för den fleråriga budgetramen.

10. ReK konstaterar att effektiv insamling, behandling och utnyttjande av data om miljöns tillstånd är avgörande för att uppnå de fastställda målen. Utförandet är dock fortfarande mycket varierat och ofta alltför rudimentärt och manuellt, särskilt på lokal och regional nivå. Kommittén understryker därför behovet av utvecklingsinsatser och investeringar i hela EU för att genomföra nödvändig databehandling på ett konsekvent sätt, med tonvikt på kompatibilitet och utnyttjande av automatiserade dataflöden och öppna gränssnitt.

11. ReK anser att principen om att inte vålla skada, förutom att det är en sund livsfilosofi, bör vägleda planerna för återhämtning och resiliens i syfte att säkerställa politisk integration och samstämmighet.

12. Kommittén efterlyser en fullständig integrering av miljö- och klimatpolitiken samt politik som möjliggör en cirkulär ekonomi i EU:s budgetmässiga, ekonomiska och sociala åtgärder och påminner om att man i insatserna för grön återhämtning bör ta hänsyn till lokala och regionala skillnader och utmaningar och se till att inga samhällen hamnar på efterkälken.

13. Vi efterlyser åter en heltäckande platsbaserad eller områdesorienterad strategi eftersom det är det bästa sättet att förverkliga ett hälsosamt liv för alla med hänsyn till den aktuella platsens eller det aktuella områdets särdrag, inbegripet biokulturell mångfald.

14. ReK välkomnar åtagandet om en återhämtningsstrategi baserad på den europeiska gröna given och uppberor sin ståndpunkt att miljö-, klimat- och omställningsutmaningar kräver betydande gröna och blå investeringar och innovationer på alla förvaltningsnivåer.

15. Kommittén efterlyser ambitiösa investeringar i viktiga gröna sektorer (t.ex. projekt för förnybar energi, cirkulär ekonomi, omställning till miljövänliga transportslag) som behövs för att bygga upp motståndskraft och skapa tillväxt och arbetstillfällen i ett rättvist, solidariskt och hållbart samhälle för alla, och framhåller de många typer av fördelar som de skapar för ekonomin och människors hälsa och välbefinnande. De lokala och regionala myndigheterna kan spela en viktig roll i återhämtningen och bör delta i planeringen och genomförandet av dessa investeringar när så är lämpligt.

16. De lokala och regionala myndigheterna har en avgörande roll när det gäller att engagera medborgare, företag, forskningscentrum, den akademiska världen och lokala intressenter i utformningen och genomförandet av miljöpolitiken.

17. Vi efterlyser en välfungerande ram för flernivåstyre och uppmanar alla styresnivåer att främja tväradministrativt, interregionalt, interkommunalt och gränsöverskridande samarbete för att genomföra det åttonde miljöhandlingsprogrammet.

18. ReK påpekar att det behövs mer forskning, data och kunskap för att ta itu med specifika miljöutmaningar och ta vara på möjligheter i olika typer av lokala och regionala samhällen, med beaktande av avfolkningen av landsbygden, den åldrande befolkningen och regionala klyftor, och betonar att dessa data och denna kunskap måste vara allmänt och lätt tillgängliga.

19. Kommittén framhåller behovet av fler lokala data, inklusive sådana som samlas in direkt från medborgare eller privata organisationer som utvecklar gröna projekt (avseende t.ex. mark, vatten, fågelskådning, livsmiljöer osv.), och efterlyser ett samarbete mellan kommissionen och lokala och regionala myndigheter för att få fram lokala data, vilket är nödvändigt för ett bättre genomförande av miljöhandlingsprogrammet.

20. Vi stöder inrättandet av en ny övervakningsram med vederbörlig hänsyn till befintliga ramar, såsom granskningen av genomförandet av miljöpolitiken. ReK och de lokala och regionala myndigheterna bör involveras i samrådsprocessen för att fastställa nyckelindikatorer i syfte att säkerställa att den lokala och regionala dimensionen beaktas på lämpligt sätt.

21. Kommittén efterlyser fortlöpande insatser för att stärka miljöövervakningen (vad gäller t.ex. biologisk mångfald, nollutsläpp, en giftfri miljö, en reviderad cirkulär ekonomi), varigenom den kopplas till övergripande övervakningsverktyg (t.ex. målen för hållbar utveckling, resultattavlan för resiliens osv.) och det inrättas huvudindikatorer (t.ex. cirkulär ekonomi, klimat och energi, en giftfri miljö, biologisk mångfald, nollutsläpp, påfrestningar, granskningen av genomförandet av miljöpolitiken – genomförandeindikatorer osv.) på grundval av allmänna principer, såsom kvalitetssäkring, balans, tillämplighet, prioritering, flexibilitet, tidsfrister och periodicitet.

22. ReK uppmanar till att den nya övervakningsramen i så stor utsträckning som möjligt ska bygga på befintliga övervakningsverktyg och indikatorer på området miljöpolitik och styrningen av energiunionen och klimatåtgärder och till att man samordnar tekniska rapporteringskrav, så att dubbelarbete undviks där så är möjligt och den administrativa bördan begränsas.

23. Vi vill framhålla att genomförandet av det åttonde miljöhandlingsprogrammet kan påskyndas genom initiativ såsom överenskommelsen om gröna städer, Europaåret för grönare städer 2022 och agendan för städer samt genom frivilliga åtgärder såsom borgmästaravtalet för klimat och energi och observationsorganet för rörlighet i städer, och att dessa därför bör främjas ytterligare.

24. ReK stöder ökade insatser inom miljöutbildning och ungdomsprojekt för att öka miljömedvetenheten.

25. Ett fullständigt genomförande av många miljöstrategier kan endast uppnås om medborgarna fullt ut engagerar sig i den dagliga verksamheten.

26. Större uppmärksamhet bör ägnas åt sambandet mellan stadsområden och landsbygdsaktörer, och åt det faktum att geografiska typindelningar såsom bergsområden, öar, kustområden, de yttersta randområdena osv. har en enorm potential när det gäller utveckling av gröna investeringar (t.ex. projekt för förnybar energi).

27. ReK vill framhålla de sårbara regionernas, inbegripet de kol- och koldioxidintensiva regionernas, samt de yttersta randområdenas åtaganden för att fasa ut fossila bränslen senast 2040 och uppmanar följaktligen till att stödja dessa regioners insatser för att påskynda sina strategier för globala förändringar, så att de kan bli laboratorier och testbäddar för de svårigheter som måste hanteras för att uppnå målen på detta område.

28. Kommittén instämmer i skäl 19 i förslaget till miljöhandlingsprogram, där det anges att dess mål inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på egen hand. Förslaget förefaller i sin nuvarande form inte ge anledning till några problem vad gäller dess överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen. Det ger inte heller anledning till några problem vad gäller dess överensstämmelse med proportionalitetsprincipen.

29. ReK stöder stärkandet av EU:s system för tillgång till rättslig prövning och välkomnar de förslagna ändringarna av Århuskonventionen ⁽¹⁾. Kommittén understryker behovet av att stärka EU:s system för tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor. Vi uppmanar kommissionen att främja en dialog med ReK och de lokala och regionala myndigheterna för att säkerställa att lokalsamhällena kan tillgå lämpliga kanaler för tillgång till rättslig prövning och fullt ut bidra till att förbättra genomförandet av EU:s miljöpolitik.

30. ReK föreslår att en bedömning görs av möjligheten att inrätta ett nätverk av "ambassadörer" inom ramen för den tekniska plattformen för miljösamarbete för att främja genomförandet av miljölagstiftningen på alla styresnivåer, i en form som är kompatibel med och kompletterar de befintliga insatserna, såsom verktyget för sakkunniggranskning inom byrån för tekniskt bistånd och informationsutbyte (Taix), granskningen av genomförandet av miljöpolitiken, överenskommelsen om gröna städer och den biogeografiska processen inom Natura 2000.

Bryssel den 5 februari 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

⁽¹⁾ Texter och ytterligare information finns i följande pressmeddelande: https://ec.europa.eu/environment/news/commission-proposes-improve-public-scrutiny-eu-acts-related-environment-2020-10-14_sv